

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ
ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ
ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали XLIX навчально-методичної конференції

м. Харків, 9 грудня 2015 року

Харків
ХНМУ
2015

УДК 378.091.26(062.552)
ББК 74.58(4УКР)
0-64

Редакційна колегія:

Марковський В.Д., Фоміна Л.В., Краснікова С.О., Логвінова Ж.І., Тітова Н.С.

0-64 Організаційно-методичне забезпечення системи внутрішнього моніторингу якості навчального процесу: стан та перспективи : матеріали XLIX навч.-метод. конф. / кол. авт. – Харків : ХНМУ, 2015. – 164 с.

Згідно з діючим Законом України «Про вищу освіту», якість вищої освіти – це «сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і обумовлює здатність задовольняти як особисті духовні й матеріальні потреби, так і потреби суспільства». Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, що відображає компетентність та відповідність до стандартів вищої освіти, в яких помітно зміщуються акценти в бік професійної компетентності випускників. Усе це неможливо реалізувати без системних змін у змісті управління освітою та вищою школою, зокрема медичною. Однією із таких системних змін є запровадження моніторингу якості освіти за всією освітньою вертикальлю, що забезпечує збір та аналіз відповідних даних про процеси навчання й розроблення подальших необхідних змін на основі цього аналізу. Комплексна система моніторингу дозволить оцінити динаміку та якість ключових компонентів медичної освіти, у тому числі зміст та умови освіти, методи викладання, академічну успішність, управління освітою, викладачів та представників адміністрації.

Статті, наведені у збірнику, дають можливість краще зрозуміти різноманітні педагогічні технології, які підвищують мотивацію студентів та сприяють активізації навчального процесу та покращенню якості освіти.

УДК 378.091.26(062.552)
ББК 74.58(4УКР)

© Харківський національний
 медичний університет, 2015

Література:

1. Анненкова І.П. Моніторинг якості освіти у ВНЗ / І.П. Анненкова // Вища освіта України. – 2010. – Додаток 4, том II (20). – С. 404–413.
2. Кисіль М. Моніторинг як складова системи управління якістю вищої освіти / М. Кисіль // Розвиток публічного адміністрування на засадах менеджменту: Європейський контекст: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2009. – С. 188–190.
3. Лукіна Т.О. Моніторинг якості освіти: теорія і практика / Т.О. Лукіна. – К.: Шкільний світ, 2006. – 128 с.
4. Лукіна Т.О. Моніторинг якості освіти: теорія та практика / Т.О. Лукіна, О.О. Патрикєєва. – К. : Плеяди, 2005. – 112 с.
5. Майоров А.Н. Мониторинг в образовании. Книга 1 / А.Н. Майоров. – Спб.: Издательство «Образование-Культура», 1998. – 344 с.
6. Моніторинг навчальної діяльності / Д.М. Бодненко, О.Б. Жильцов, О.Л. Лещинський та ін. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 276 с.
7. Хриков Є.М. Моніторинг задоволеності студентів діяльністю вищого навчального закладу / Є.М. Хриков // Науково-методичний альманах. – 2008. – № 3. – С. 41–44.
8. Чандра М.Ю. Системный мониторинг как средство управления качеством образовательного процесса / М.Ю. Чандра. – Волгоград, 2008. – 203 с.
9. Шерегеда А.Ф. Моніторинг якості освіти навчальних закладів та їх атестація / А.Ф. Шегеда. – Житомир : Рута, 2012. – 109 с.

ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІП «КРОК 1»

Ніколаєва А.О., Кривошапка О.В., Федоров В.О., Стародубцев Д.С.

Сьогодні пропонуються різні форми та процедури контролю знань та перевірки: якість освіти, результати навчання, рівень навченості, якість знань, обсяг засвоєного навчального матеріалу, якість підготовки, результати освіти. Аналізуючи дані підходи, ми приходимо до висновку, що на даному етапі розвитку системи вищої освіти найбільш ефективним процесом є організований моніторинг результатів навчання, що включає контроль, оцінку, перевірку набутих знань та вмінь студентів. Адекватне оцінювання результатів навчання конкретного студента, який навчається, – одна з актуальних проблем дидактики вищої школи. Саме з нею пов'язані вирішення задач підвищення якості підготовки випускників та доцільність рекомендованих заходів з модернізації навчального процесу вищої школи. Контроль якості знань навчання – головний компонент оцінки якості освіти, один з найважливіших елементів педагогічної системи та невід'ємна частина навчально-виховного процесу.

Є багато класифікацій форм та процедур контролю знань. Однією з таких форм контролю є тестовий іспит «Крок 1» – семестровий екзамен, що вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти. Іспит проводиться відповідно до навчального плану, розробленого на основі Галузевих стандартів вищої освіти (наказ МОЗ України від 29.07.2004 № 629).

Іншою важливою формою контролю є перевірка «виживання знань», яка може реалізовуватися через:

1. Ректорські зrзи (РЗ) – комп'ютерне тестування в ННЦ ХНМУ.
2. Експрес-тестування – письмове тестування студентів органами деканату.
3. Кафедральне тестування.

Принципи організації:

На базі класу комп'ютерної підготовки ННЦ ХНМУ створений профільний клас з підготовки до ЛІІ «Крок 1» де обговорюються бази тестових завдань із числа тестів відкритої бази та якірних тестів з предметів, що входять до інтегрованого іспиту. Проводяться експрес-тестування з постійною систематизацією та аналізом результатів.

Деканатом проводяться пілотні тестування з ЛІІ «Крок 1», які складаються з «буклетів-мікс» за останні 5 років, з подальшим аналізом та виявленням груп ризику.

Проведений деканатом аналіз і зіставлення результатів форм контролю знань студентів показав, що найчастіше студенти показують значно нижчі результати у порівнянні з оцінками, які фігурують у відомостях. Особливу небезпеку викликають розбіжності результатів з дисциплін, які входять до складу МЛІ «Крок 1».

За величиною відхилення можна судити про наявність або відсутність невідповідностей методики викладання предмета методичної структурі тесту; різних вимог до рівня знань та вмінь студентів у викладачів, які проводять іспит; суб'єктивного підходу на іспиті (висування занижених або завищених вимог до знань студентів); порушень процедури іспиту або процедурі тестування.

Вищезазначені форми моніторингу якості начального процесу базуються на таких принципах: гуманізація освіти, демократизація процесу освіти, індивідуалізація і диференціація результатів навчання кожного, хто навчається. Моніторинг якості навчального процесу дозволяє підвищувати активність і якість роботи студентів протягом семестру й усього періоду навчання, більш об'єктивно оцінювати рівень знань, здібностей студентів в групі, на курсі. Прогнозувати успішність студентів на подальших етапах навчання.

Таким чином, в ХНМУ здійснюється системний підхід до моніторингу навчального процесу, що дозволяє негайно реагувати на зміни, що вимагають виконання коригувальних дій, а також поширювати позитивний досвід в організації навчального процесу.

Література:

1. Баєва Т.А. Методика формирования профессиональной иноязычной компетенции студентов медицинских вузов в условиях информационно-образовательной среды: автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Н. Новгород, 2013. – 24 с.
2. Полупан К.Л. Мониторинг качества образования в вузе в условиях внедрения компетентностной модели подготовки специалистов // Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. 2012. Вып. 12. С. 41–45.
3. Беляева Е.С. Творческо-педагогический аспект в профессиональной подготовке студентов-медиков : дис.. . канд. пед. наук : 13.00.01 Москва, 2006 204 с. РГБ ОД, 61:06-13/976.

Маракушин Д.І., Чернобай Л.В., Кармазіна І.С., Ісаєва І.М., Васильєва О.В., Алексеєнко Р.В., Глоба Н.С. ЗАСТОСУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ» У ФОРМАТИ ECTS ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ	91
Марковський В.Д., Сорокіна І.В., Омельченко О.А., Мирошниченко М.С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	93
Мартиненко Н.М. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД Й УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ	95
Мінухін В.В., Замазій Т.М., Габишева Л.С. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ	98
Наконечна О.А., Жуков В.І., Стеценко С.О., Попова Л.Д. ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	100
Ніколаєва А.О., Кривошапка О.В., Федоров В.О., Стародубцев Д.С. ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІІ «КРОК 1»	102
Ніколаєва А.О., Федоров В.О., Кривошапка О.В., Дуденко В.Г. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ТЕОРЕТИЧНИХ КАФЕДРАХ І МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ХНМУ	104
Ніколаєва О.В., Шутова Н.А., Огнєва Л.Г. ВДОСКОНАЛЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ – ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	106

Навчально-наукове видання

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ
ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ
ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали XLIX навчально-методичної конференції

Відповідальний за випуск В.Д. Марковський

Формат А5. Ризографія. Ум. друк. арк.10,25.
Наклад 100 прим. Зам. № 15-3341.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Леніна, 4, м. Харків, 61022
izdat@knmu.kharkov.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавникої справи
до Державного реєстру видавництв, виготовників і розповсюджувачів
видавникої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.